

Vydal:

Tourismusverband Oberlausitz-Niederschlesien s. V. Bautzen

Na české verzi se podílely Okresní úřady:

	tel.	fax	e-mail	PSČ
Česká Lípa	0425/331111	0425/23059	darilkova@oku-cl.cz	470 35
Děčín	0412/591333	0412/512735	rrr@oku-dc.cz	405 59
Jablonec n.N.	0428/416346	0428/22562	posta@oku-jbc.cz	466 01
Liberec	048/5244295	048/5108812	doprava@oku-lbc.cz	460 73
Semily	0431/663394	0431/623278	oku@oku.mikroservis.cz	513 14

Návrh, realizace, úprava a zpracování obrázků:

DIE PARTNER GmbH, Görlitz

česká verze:

překlad: Martin Bareš, Liberec

lito: Spektro s.r.o., Jílové u Děčína

Fotografie:

Arczynski, Berthold, Čtveráček, Chmielewski, DIE PARTNER GmbH, Geißler, Hofmann, Jakeš, Jakoubě, Kalík, Kulík, Matschie, Mildner, Mimra, Necke, Raab, Rietzsch, Sanecki, Schabowski, Schmorrd, Šebelka, Szupsziuski, Wilkik, Wydmuch

Tisk české verze:

J.I.M. s.r.o. Liberec

Náklad: 12 000 ks

1998

Tato brožura vznikla díky podpoře EU.

EUROREGION

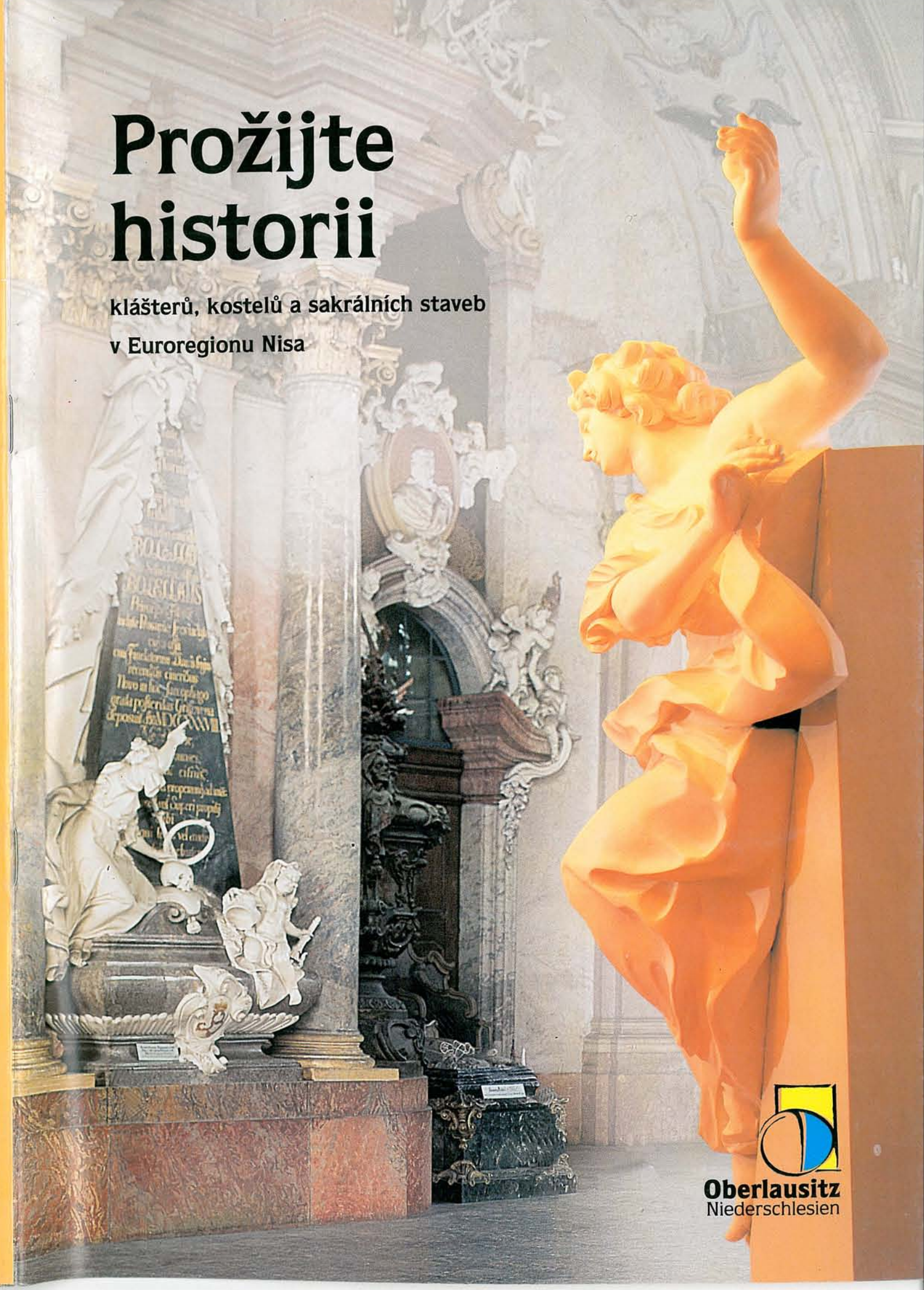

NEISSE - NISA - NYSA

SACHSEN
einfach stark

Prožijte historii

klášterů, kostelů a sakrálních staveb
v Euroregionu Nisa

Oberlausitz
Niederschlesien

Od pradávna se lidé pokoušejí vyjádřit svůj vztah k Bohu velkolepými stavebními díly. Babylonská věž, egyptské pyramidy, chrámy Inků jsou kameným svědectvím touhy po nesmrtelnosti. Vždyť tyto stavby měly přežít své stvořitele.

Také evropský kulturní prostor je pozeňán obrovským bohatstvím kostelů, klášterů a sakrálních staveb. Vydejte se s naším průvodcem na cestu po duchovních památkách Euroregionu Nisa. Jako Euroregion Nisa je označován příhraniční trojúhelník - oblast zabírající území tří států, Německa, České republiky a Polska - přesněji Horní Lužice a Dolní Slezsko (Oberlausitz, Niederschlesien), Severovýchod Čech a vojvodství Jelení Hora (Jelenia Góra) v západním Polsku. Oblast, která vás očaruje svojí kulturou a jedinečnou krásou. Na následujících stránkách vás provedeme po některých kulturně

a historicky hodnotných stavbách. Stylizovaná mapka v záhlaví levé části dvojstrany Vám usnadní orientaci. Mnoho klášterů se nachází na těžko přístupných místech, na která se jejich budoucí obyvatelé záměrně uchýlovali, aby těžkou prací vzdali hold Bohu, a tak se k němu přiblížili. Byli dojati důstojností a velkolepostí boží přítomnosti. Dodnes nás jejich stavby a vnitřní výzdoba oslovují a vzbuzují v nás velkou úctu a respekt.

Je vždy těžké vybírat a rozsah brožury má samozřejmě své hranice. Proto berte prohlídku památných míst z naší brožury spíše jen jako podnět k dalším objevným cestám. První saská zemská výstava "Čas a věčnost", která se koná u příležitosti 750. výročí založení cisterciáckého kláštera "St. Marienstern" v lužickosrbském Panschwitz-Kuckau (viz též strana 4/5), může být prvním krokem. Poprvé ve své historii otevře klášter svým návštěvníkům část klauzury a křížovou cestu. Náhle a vnitřní klid této stavby vás jistě inspiruje jít dále.

Horní Lužice, Dolní Slezsko /Oberlausitz - Niederschlesien/

Panschwitz Kuckau · Pulsnitz · Kamenz · Elstra	4/5
Räckelwitz · Rosenthal · Ralbitz · Bluno · Horka · Schleife · Sprey	6/7
Cunewald · Crostau · Herrnhut · Hainewalde · Hochkirch · Bautzen · Schirgiswalde · Göda	8/9
Oybin · Zittau · Ostritz	10/11
Görlitz	12

Vojvodství Jelení Hora (Jelenia Góra)

Zgorzelec · Lubań	13
Krzeszów · Chełmsko Śląskie · Świerzawa · Kamienna Góra	14/15
Złotoryja · Gryfów Śląski · Lubomierz · Twardocice · Bolesławiec · Lwówek Śląski	16/17
Karpacz · Szklarska Poręba · Sosnowka Górna	18/19
Jelenia Góra · Czernica · Sobieszów · Cieplice Śląskie · Zdrój	20/21

Severovýchodní Čechy

Hejnice · Hrádek nad Nisou · Liberec · Kryštofovo údolí	22/23
Turnov · Bozkov · Nudovojevice · Rovensko pod Troskami	24/25
Jablonné v Podještědí · Česká Lípa · Horní Police · Sloup v Čechách · Nový Bor	26/27
Harrachov · Rychnov u Jablonce · Jablonec nad Nisou · Kořenov · Jablonec nad Jizerou	28/29
Krásná Lípa · Jiřetín pod Jedlovou · Varnsdorf · Rumburk	30

Geografický přehled

31/32

Turistické informace

33

Oslavy

● Ženský klášter cisterciáckého řádu (Zisterzienserinnenabtei Kloster), St. Marienstern, Panschwitz - Kuckau

V roce 1248 byl založen starostou Bernhardem III. Z vděčnosti za záchranu svého života nechal zřídit na místě neštěstí klášter. Protože připisoval svoji záchranu Panně Marii, zasvětil klášter její ochraně. V době husitských válek byly některé klášterní budovy vydrancovány a zapáleny, své oběti si vyžádal i mor a v třicetileté válce došlo k částečnému zrušení zařízení. V čase reformace řádové sestry věrně stály při své katolické víře. Na začátku 19. století zůstal St. Marienstern uchráněn před rozpuštěním. Klášterní zařízení představuje dnes uzavřený celek. Jádrem je opatský pozdně gotický trojlodní kostel, postavený v druhé polovině 13. století. V roce 1721 bylo v barokním stylu dostavěno západní křídlo. Jako u všech cisterciáckých kostelů zde není

zvonice. K shlédnutí jsou pozdně gotické křídelní oltáře a nástěnné malby ze 16. století. Zvláštní ozdobou jsou kostelní okna. Byla namalována okolo roku 1375 a zobrazují postavy svatých a erby šlechtických rodin. Hrobka opatského kostela ukrývá pozůstatky zakladatele kláštera. Epitafy a náhrobky jsou historicky a umělecky cennými díly.

Klášter se řadí k několika málo v Německu, které od svého založení ve středověku až dodnes slouží stejnému účelu. Již více než 750 let zde žijí řádové sestry dle pravidel svého svatého otce Benedikta a svých řádových zvyklostí. V roce 1988, při příležitosti 750-letého jubilea založení kláštera, bude pro návštěvníky otevřena část klauzury a křížová chodba.

Celoročně přístupné, tel. 035796 / 99 30

● Kostel svatého Mikuláše (Stadtkirche St. Nicolai), Pulsnitz

Kostel s pozdně gotickou lodí a barokní vnitřní výzdobou z roku 1745. První zmínka v biskupské listině z roku 1473. Historickou cenu má kazatelna vytvořená okolo roku 1600 (náročná řezbářská práce). V nejstarších prostorách kostela se nachází pamětní kaple, která připomíná proslulého - sochaře Ernsta Rietschela (1804-1861), autora Goethe-Schillerova památníku ve Výmaru. V roce 1995 byla provedena rozsáhlá vnitřní rekonstrukce.

Otevřeno: Po-So 14-15 a po ohlášení
tel.: 035955 / 7 23 55

● Kostel svatě Marie (Hauptkirche St. Marien), Kamenz

Postaven pravděpodobně ve 13. století, hodnotná výzdoba s pozdně gotickými dřevěnými oltáři, plastikami a epitafy; kazatelna kamjencekého malíře a řezbáře Andrease Dreßlera, empory a modlitebny; žulová křtitelnice ze 14. století; vnitřní výzdoba z roku 1890.

Prohlídka po dohodě
Ev.-Luther. farní úřad, Kirchstr. 20
tel.: 03578 / 30 41 99

● Klášterní kostel svatě Anny (Klosterkirche St. Annen), Kamenz

Klášterní brána, dokončená okolo roku 1512, hodnotná výzdoba s pozdně gotickými dřevěnými oltáři a plastikami.

Prohlídka po dohodě
Ev.-Luther. farní úřad, Kirchstr. 20
tel.: 03578 / 30 41 99

● Kostel svatého Michala (St. Michaelis Kirche), Elstra

Barokní kostel, naposledy vysvěcený okolo roku 1722. Oltář vytvořil v letech 1732-33 Andrea Böhme, malby pocházejí od dráždanského dvorního malíře L. W. E. Dietricha. Kostel má křtitelnici jedinečné krásy a pozoruhodnou kazatelnu. V roce 1755 vyhotovil Abraham Strohbach varhany. V letech 1987 až 1993 proběhla rozsáhlá vnitřní rekonstrukce.

V letní sezóně otevřeno denně:
10-16 hod a po dohodě
Farní úřad, tel.: 035793 / 52 22.

● **Kaple Maria Mater admirabilis** (Kapelle Maria Mater admirabilis), Räckelwitz

V roce 1885 byla v Räckelwitz vysvěcena kaple "Marie, Matka zázračná". Kaple je postavena v beuronském slohu, návrhy a výkresy pocházejí od P. Desideria Lenze, zakladatele beuronského umění. Přišel s řadovými bratry z opatství v Praze, kde beuronští benediktini našli útočiště. Svátí, kteří jsou vyobrazení na pestrobarevných oknech z Anglie a na freskách, zobrazují zakladatelovu rodinu se jmény svých patronů a oblíbených svatých. Kromě maurské kaple v klášteře Beuron je tato kaple jedinou církevní stavbou v beuronském slohu.

Prohlídky možné po celý den.

● **Poutní kostel** (Wallfahrtskirche), Rosenthal

Do dnešní podoby vystavěn v roce 1778. Vnitřní výzdoba je z nádherného dřeva, které dává prostoru slavnostní charakter. V kostele je k vidění lipová soška Matky Boží s Ježíškem zvaná "Unsere Liebe Frau von der Linde" (Naše milostná paní z lípy). Vedle kostela pramení mariánský pramen, kterému se připisují léčivé účinky.

Prohlídky možné po celý den.

● **Kostel, Ralbitz**

Malý katolický kostel, postavený v roce 1752 v prostém stylu, kterému odpovídá i celé okolí; jedinečný lužickosrbský hřbitov s bílými kříži, které jsou bohatě zdobené ornamenty (byly vyhlášeny za chráněnou památku).

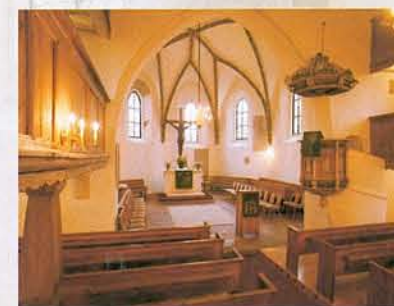
Prohlídky možné po celý den.

● **Hrázděný kostel** (Fachwerkkirche), Bluno

Jeden z nejstarších zachovaných hrázděných kostelů, postavený v roce 1673. O sto let později vystavěná věž kostela je vyjma podezdívky pouze ze dřeva. Za zmínku stojí ve zdejších kraji typický kazatelnový oltář, "Madona s dítětem", z roku 1480 a skupina postav ze 13. století.

Prohlídky možné, informace také na farním úřadě
tel.: 03564 / 2 25 05

● **Kostel, Schleife**

Kostel pochází ze 14. století; nejstarší část kostela, která byla postavena z kamenů z polí, je prostor oltáře; jedná se o poslední památník pozdní gotiky v Horní Lužici; zvláštností je slovanský "okrouhlík" - typ vesnice s dřevěnými domky postavenými do kruhu.

Klíče od kostela jsou na farním úřadě
tel.: 035773 / 762 11 nebo 762 16

● **Obranný kostel** (Wehrkirche), Horka

Obranný kostel ze 12. století, v prostoru oltáře nástěnné malby z let 1250 a 1450, kázání na obrázcích pro ty, kteří nerozuměli svatým mším slouženým v latině. Obranné zdi se úplně dochovaly, lze shlédnout hrobku rodiny z Gersdorffu; historicky je kostel velmi cenný.

Prohlídky možné po předchozí domluvě, farář p. Freye
tel.: 035892 / 32 23

● **Kostel, Sprey**

Kaple z dřevěných trámů, postavená okolo roku 1780, charakteristická svojí architekturou Muskauer Heide. Oltář tvoří schránka s pěti figurami vyřezanými ze dřeva. Zobrazení svaté Barbory, ochránkyně horníků. Kaple patří mezi chráněné památky.

Klíče od kostela jsou na farním úřadě
tel.: 035774 / 3 03 17

● Evangelicko-luteránský kostel (Ev.-Luth. Kirche), Cunewalde

Postavený v roce 1793, má 2600 míst, je považován za největší vesnický kostel Německa. Klasičistní vnitřní výzdoba z roku 1893, kazatelna z roku 1655, postavy apoštolů pocházejí z období před reformací, třímanuálové varhany z roku 1840.

*Prohlídky kostela po předchozím ohlášení na farním úřadě
tel.: 035877 / 2 74 31, jinak jsou klíče k dispozici na farním úřadě*

● Vesnický kostel (Dorfkirche), Crostau

Upravený, idylicky položený vesnický kostel s dochovanými varhanami z roku 1732.

*Možnost prohlídky varhan s ukázkami hry.
Duben-říjen, 8-18 hod církevní obec Crostau, paní Schwarzenbergová
tel.: 03592 / 3 26 97*

● Rodinná hrobka Kanitz-Kyawsche (Kanitz-Kyawsche Gruftkapelle), Hainewalde

Rodinná hrobka byla zřízena v roce 1715 na hřbitově v Hainewalde a je považována za nejvýznamnější dílo barokního hřbitovního umění v Horní Lužici. Její sloh je často srovnáván s dráždanskou Zwinger. 17 pís-kovcových figur a hlavice 16ti korintských sloupů přitahují všechny návštěvníky. Silný dojem v nás zanechá živá síla těchto soch, která dodává stavbě další smysl.

*Prohlídky možné kdykoliv
tel.: farní úřad 035841 / 3 77 42*

● Kostel (Kirche), Herrnhut

Kostel bratrské obce, nazývaný Velký obecní sál, byl vysvěcen v roce 1757. Stavba provedena v takzvaném herrnhutském baroku. Ve valbové mansardové střeše je symetricky umístěna věžička se zvonem. Nezdobený sál je celý bílý, v barvě radosti a odpuštění. Lidé toto místo pojmají jako vhodný prostor k setkávání. Pojetí sálu a řazení lavic je vyvedeno příčně. Na podélné straně je na místě kázání stůl, oltář, popř. kazatelna, v bratrském kostele nejsou. Kostel byl 9.května 1945 vypálen, znovu vystavěn v roce 1953.

*Kostel je otevřený po celý den.
Informace, prohlídka s výkladem:
tel.: 035873 / 22 88*

● Evangelický kostel (Evangelische Kirche), Hochkirch

Postavený v letech 1720-1856, Hrobka ze 17. století, dveře kostela se stopami po střelách z bitvy u Hochkirchu, ručně vyřezávané věžové hodiny z roku 1751, v interiéru Keithův památník a křtitelnice (13.století).

*Prohlídky po dohodě
tel: 035939 / 8 12 29*

● Farní kostel Nanebevzetí Panny Marie (Pfarrkirche Mariš Himmelfahrt), Schirgiswalde

Katolický farní kostel se zvonkohrou, který byl postaven v letech 1735 až 1741, představuje ojedinělý příklad českého vesnického baroka v našem regionu. Pozoruhodný je oltářní obraz Nanebevzetí Panny Marie a kazatelna příklánějící se k rokokovému slohu. Novogotické věže byly postaveny až v letech 1866 až 1868.

*Otevřeno: v létě denně od 8-18 hod, v zimě denně od 8 hod až do soumraku.
Po telefonické domluvě i mimo udanou dobu
tel.: 03592 / 50 23 31*

● Evangelický kostel (Evangelische Kirche), Göda

Dvojběžový kostel ze 16. století, první obnova v roce 1820, přestavba v letech 1960 až 1992. Interiér obnoven Friedrichem Pressem. Kostel je zvláště pozoruhodný (je zanesen v uměleckém katalogu stavebních památek Německa), sovi varhany.

*Prohlídky po dohodě
tel.: 035930 / 5 08 34*

● Pozdně gotický Dóm sv. Petra (Spätgotische Dom St. Petri), Bautzen

Pozdně gotický kostel, jediný, který je ve východní části Německa používán více církvemi; cenné sochařské a řezbářské práce, Ukřižování od Baltazara Permosera z roku 1714, oltářní obraz od Antonia Pellegriniho.

*Červen-zář, Po-So 10-16 hod
Květen, říjen, Po-So 10-15 hod
tel.: 03591 / 3 69 70 nebo 4 41 02*

● Klenotnice dómu (Domschatzkammer), Bautzen

Otevřena v roce 1985, obsahuje liturgické nádoby, oděvy, obrazy a figury, které dokumentují historii Dómu svatého Petra a připomínají umělecké a hospodářské vztahy Horní Lužice k Čechům a Polsku.

*Prohlídky dómského pokladu (popř. s výkladem) jsou možné od pondělí do pátku,
tel.: 03591 / 4 41 02*

Nebeské víno

● Klášter ženského řádu cisterciánek St. Marienthal, Ostritz

Byl založen v roce 1234 českou královnou Kunhutou. Klášter je umístěn na konci malebného údolí Nisy na německo-polské hranici.

Velkolepé zařízení kláštera bylo po rozsáhlém požáru v roce 1683 obnoveno začátkem 18. století ve slohu českého baroka. Klášterní komplex zahrnuje konventní budovu (klauzuru), klášterní kostel probošství, křížovou kapli, kalvárii a různé parky. Ke klášteru dále patří: pekařství, pila, bývalý mlýn, pivovar a Weinberg - nejvýchodněji položená vinice Německa. To vše je názorným příkladem duchovní a hospodářské funkce kláštera.

Působivou atmosféru dokreslují řádové sestry, které zde dodnes žijí. Na těchto tradičních a důstojných místech cítíte vůli k pokračování ideálů řádu - "Ora et labora" - "Žij a pracuj". V roce 1992 zde bylo založeno mezinárodní centrum setkávání, které může poskytnout ubytování, vzdělávání a oddych až 120 osobám.

Celoročně otevřen
tel.: 035823 / 88 60 (klášter)
035823 / 8 00 (mezinárodní centrum setkávání)

● Františkánský klášter (Franziskanerkloster), Zittau

K nejstarším a historicky nejvýznamnějším stavbám Žitavy patří františkánský klášter s klášterním kostelem, založený v roce 1268. Dnes je klášter domovem městských muzeí. Skvostnými exempláři ve sbírce jsou žitavská postní roucha z roku 1472. Od roku 1999 budou trvale vystaveny v křížovém kostele. Na romantickém klášterním nádvoří se konají koncertní a divadelní představení, vrcholnou událostí jsou zde každoroční oslavy Nanebevzetí.

Út, Čt 10 - 12 a 13 - 16 hod
St 10 - 12 a 13 - 18 hod
Pá 10 - 13 hod
So 14 - 16 hod
Ne 10 - 12 a 14 - 17 hod
tel.: 03583 / 51 02 70

● Hradní a klášterní budovy (Burg- und Klosteranlage), Oybin

Jedinečné seskupení ruin gotického hradu a kláštera na hoře Oybin. Komplex vybudovala na popud Karla IV. pražská stavební huť v letech 1366 - 1384. Dům pro služebnictvo, hradní muzeum, císařský dům, pozůstatky klášterního kostela s fenomenální akustikou, hřbitov, Camera obscura, hostinec. Nádherné jeviště zapůsobilo na malíře C.D. Friedricha; místo dodnes zve ke koncertům, k výpravám mnichů a na výlet do romantiky.

Otevřeno denně, prohlídka s výkladem: květen-září
Pá 18 a 19 hod a na objednávku
tel.: 035833 / 7 33 11
fax: 035833 / 7 33 23

● Barokní horský kostel (Barocke Bergkirche), Oybin

"Svatební kostelík" z roku 1734, uspořádání lavic jako v posluchárně, fasetový strop a empory pomalované vzorkaři damaškové tkaniny, empory s prosbami k našemu Otci a motivy z kázání na horách, stropní malby zobrazují biblické scény. Oltář zaujme nádhernými ornamenty, jejichž styl se blíží k rokoku, kazatelna je přímo nad oltářem.

Otevřeno denně od 9-16 hod
Prohlídka s výkladem:
Září-polovina května So 14.30 hod
Polovina května-srpen Út 14.30 hod
možno též objednat
tel.: 035844 / 7 33 11
fax: 035844 / 7 33 23

● Kostel svatého Jana (Kirche St. Johannis), Zittau

Kostel byl postaven ve své dnešní podobě v roce 1837 Karl - Friedrich Schinkel. Impozantní stavební památka stojí uprostřed města a v celém regionu je nejvýznamnějším kostelem. K církevním účelům je kostel dnes již jen málo využíván. Koncerty všeho druhu, časté výstavy a různé kulturní projekty, které se zde dnes konají, nadchnou ročně přes 100.000 návštěvníků. Z 60-ti metrů vysoké vyhlídkové věže se otevírá nádherný výhled na více než 750 let staré město a Žitavské hory.

Informace a prodej vstupenek:
tel.: 03583 / 51 09 33

● Synagoga, Görlitz

Byla postavena v roce 1911 tehdy početnou židovskou obcí v impozantním secesním slohu, je architektonicky zajímavá a má první železobetonovou kopuli v Německu. Nebyla zničena ani za křišťálové noci v roce 1938. Následujících deset let budova chátrala a byla využívána jako sklad. Sanační práce začaly v roce 1991. Koncert Lorda Yehudi Menuhin, který se konal 23. července 1997, stavbu znovu otevřel.

Prohlídky a výklad po domluvě přes Europa-Haus/EBIZ Görlitz, tel.: 03581 / 67 12 86 a Verein zur Durchführung beruflicher Bildungs- und Beschäftigungsprojekte des EBIZ e. V., tel.: 03581 / 40 74 66

● Svatý hrob, Görlitz

Jedinečná napodobenina pašijových míst v Jeruzalémě. Kaple s křížem, hrobem a mauzoleum byly vybudovány okolo roku 1500 na podnět starosty města Görlitz. Zahrady, které ke stavbě patří, náležejí k nejstarším v Evropě.

*Prohlídka s výkladem: květen - říjen
Po-So: 11 a 15 hod
Ne: 11,30 a 15 hod
V zimě a v jinou hodinu po domluvě
tel.: 03581 / 40 95 90*

● Kostel svatého Petra, Görlitz

Reprezentativní pětিলodní kostel s dvoranou z 15. století s impozantním barokním inventářem. Klenotem sakrální architektury je kaple sv. Jiřího, pozdně gotická krypta (1456). Rekonstrukce kostela byla ukončena v roce 1992. Vysvěcení slunečních varhan (1703 Eugenio Casparini) se konalo po jejich restauraci v roce 1997.

*Duben-říjen
Po-So 10,30 - 17,00 hod
Ne 12,00 - 16,00 hod
Prohlídky v jiném čase po domluvě.
V zimě omezené otvírací hodiny
tel.: 03581 / 40 72 24*

Kostely spojují

● Katolický kostel sv. Bonifáce, Zgorzelec

Dominuje východní části dvojměsta Görlitz-Zgorzelec. Postaven byl v letech 1927-1929 podle návrhů zhořeleckého architekta Bernharda Sandera. Je to skromný sálový kostel se železobetonovým skeletem, byl vysvěcen 26. května 1929. Kostel svatého Bonifáce poté sloužil vojenským důstojníkům ve městě jako posádkový kostel a později zde působil známý katolický kněz Dr. Franz Scholz.

● Kostel Nejsvětější Trojice, Luban

Byl postaven v letech 1859-1861 na místě staré Nowogrodské brány v blízkosti magdalénského kláštera. Jeho stavba byla nutná kvůli značnému nárůstu katolického obyvatelstva. V kostele v novogotickém slohu jsou pozoruhodné oltářní malby. Za povšimnutí stojí boční oltáře.

● Evangelicko-augsburský Kostel Panny Marie, Luban

Postaven byl v roce 1452 na posvěcené půdě bývalé kaple, v roce 1654 si ženský kostel získal velký význam jako bertelsdorfský hraniční kostel. Do dnešního kabátu byl oděn při poslední velké přestavbě v roce 1857. Během ní byl vystavěn také nynější oltář s umělecky vyřezávaným křížem. Zvon kostela byl odlit v roce 1735 Benjaminem Körnerem, zvonařem z Görlitz.

Perla baroka

● Cisterciácký klášter, Krzeszów

Cisterciácký klášter založený v roce 1292 leží v kotlině Kamienna Góra. Od středověku do konce 18. století měl

obrovský vliv na hospodářství celého regionu.

Kláštevní soubor je označován jako perla baroka, patří k ní zajímavé budovy,

např. klášterní kostel

Nanebevzetí Panny Marie s bohatým interiérem a pozoruhodnými kamenosochařskými pracemi. Komplex klášterních a hospodářských

budov, spolu s kostelem

sv. Josefa, který stojí poblíž a je

vyzdoben nádhernou řadou

fresk, je historicky velmi hodnotný.

Mausoleum Schweidnitzkých Piastovců z let

1735-47 s gotickými náhrobními malbami patří k nejhezčím v Evropě.

● Kostel svatého Josefa, Chelmsko Śląskie

Barokní stavba s bohatými štukovými ornamenty. Oltáře zdobené bohatými dřevořezbami pocházejí ze Krzeszowského klášterního kostela přestavěného začátkem 18. století.

● Kostel svatého Jana, neboli Dolní kostel, Świerzawa

První zmínka z roku 1228, je považován za nejlépe udržovaný čistě románský kostel Slezska. Uvnitř byly odkryty fresky výjimečné hodnoty.

● Milosrdný kostel Nejsvětější Trojice, Kamienna Góra

Vystavěn na půdorysu řeckého kříže pouze s jednou věží. Byl zřízen jako kostel evangelický, po 2. světové válce byl pro potřeby katolické církve značně změněn, dojem celé stavby v prostém barokním stylu zůstal zachován.

● **Farní kostel sv. Marie a sv. Michala, Złotoryja**

Stavba byla započata okolo roku 1220 a trvala pět století. V prostoru oltáře se nachází pozoruhodný epitaf, který je věnován pedagogovi Valentinu Friedlandovi, zakladateli a rektorovi prvního humanistického gymnázia ve Slezsku. Friedland je považován též za zakladatele moderního a sociálního typu školy.

● **Bývalý benediktýnský klášter a kostel sv. Maternuse, Lubomierz**

Klášter byl založen v roce 1228. Z pozdně gotické stavby se dochovala pouze věž a západní část kostela. Pozoruhodný je fragment gotického sloupováří v prodlouženém klášterním komplexu. Kostel byl zřízen v letech 1727 až 1730, výzdoba dodnes zachovává jednotu stylu. Nachází se zde nádherný pozdně gotický hlavní oltář z roku 1736, obrazy s náboženskými motivy a volně stojící sochy svatých.

● **Farní kostel svatě Hedvivy, Gryfów Śląski**

Byl postaven v roce 1512 jako gotický kostel s dvoranou s renesančními prvky, oltář je z roku 1606, krásná renesanční křtitelnice. Rodinnou hrobku Schaffgotschů z roku 1545 zdobí pomník s jedenácti postavami v životní velikosti a německými nápisy.

● **Ruiny kostela, Twardocice**

Postavený v roce 1726, na tehdejší dobu neobyčejně velký vesnický kostel (41 m dlouhý, 25 m široký, výška až 11 m, více než 2400 míst k sezení). Když byly uzavřeny evangelické kostely v habsburských "dědic- kých knížectvích", putovali věřící do protestantského vojvodství Liegnitz. Kostel se později stal centrem švenkfelderů, společen- ství pronásledovaného lutherány.

● **Farní kostel svatě Marie, Bolesławiec**

Byl zřízen v letech 1482-1493. Po požáru v třicetileté válce byl vnitřek kostela bohatě vyzdoben v raně barokním slohu. Před kostelem stojí šest soch, jedna z nich je Panna Marie s Ježíškem.

● **Farní kostel Nanebevzetí Panny Marie, Lwówek Śląski**

Byl zřízen v roce 1217. Reliéf nad vstupem zobrazuje korunovaci Matky Boží. Je to jedna z nejstar- ších reliéfních prací Dolního Slezska. Křtitelnice z roku 1560 je pozoruhodná figurální sochař- skou prací.

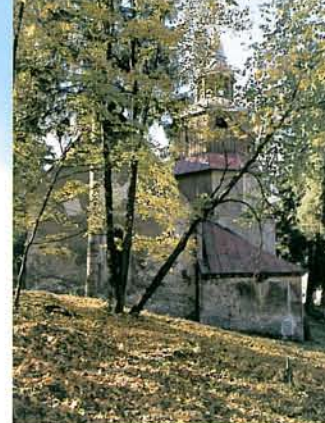

Vyřezávané poklady

● Kostel Wang, Karpacz

Kostel z norského dřeva v nadmořské výšce 885 m. Původně byl postaven okolo roku 1200 u jezera Wang v severním Norsku. Kostel určený ke zboření získal v roce 1841 Friedrich Wilhelm IV., král pruský.

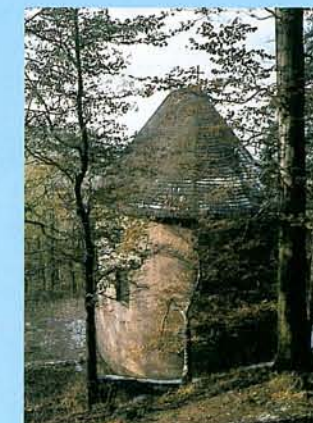
Po rozsáhlých rekonstrukčních pracích byl kostel dne 28.7. 1844 v Karpaczi slavnostně vysvěcen. Nejceněnější díly svatostánku jsou vyřezávané původní portály a sloupové hlavice. Fenomenální výzdoba střechy byla vyřezána z norského dřeva, ale byla zhotovena až na místě podle původní předlohy. Granitová věž vznikla na přání krále, který chtěl do ní umístit dva zvony. Kostel Wang je jednou z 24 staveb tohoto druhu, které se ještě zachovaly, ale jen jedinou mimo skandinávský poloostrov.

● Kostel Neposkvrněného srdce Marie, Szklarska Poręba

Z první poloviny 18. století.

Klíče u p. Kaliski, ul. Ks. Piotra Skargi 6/1

● Kaple svatě Anny, Sosnówka Górna

Byla vysvěcena v roce 1719, nachází se v ní obraz Panny Marie, malovaný na mědi, který je umístěn na oltáři.

● Kaple sv. Vavřince na Sněžce, Karpacz

Hrabě von Schaffgotsch ji nechal zřídit v letech 1665 až 1681 jako první kamennou budovu na krkonošském hřebeni. V této válcovité stavbě se střechou krytou šindeli sloužili v 18. století několikrát do roka mniši z Grüssau svatě mše k zahánění zlých duchů, kteří obtěžovali obyvatele hor.

● Kostel Božího Těla, Szklarska Poręba

Byl postaven v letech 1880 až 1890, pozoruhodné jsou obrazy od Hofmana a křišťálová světla ze sklárny Julia, jedné z nejstarších svého druhu.

Římsko-katolický farní úřad,
ul. Franciszkanska
Tel.: +48 (0) 75 17 22 82

● **Milostivý kostel sv. Kříže, Jelenia Góra**

Pozoruhodné jsou barokní hrobky měšťanů z Jelení Hory - "Schleirherren" - u vnitřní zdi kostelního hřbitova. Kaple s bohatou výzdobou a umělecky zpracovanými železnými mřížemi byly postaveny v letech 1716 až 1780. Byly vyhlášené za památku a jsou od roku 1992 restaurovány. Kupole kostela s pěti věžemi je stavební chloubou evangelického baroka ve Slezsku.

● **Katolický farní kostel sv. Erasma a sv. Pankráce, Jelenia Góra**

Gotické stavební dílo ze 14. století s barokní věží z roku 1736, barokní hlavní oltář s obrazem Thomase Weißfelda, který byl jedním z nejvýznamnějších slezských sochařů té doby. Pozoruhodné postavy na mariánských sloupech před západním vchodem. Kromě kostela se můžete podívat na staré náhrobní nápisy předních měšťanů, které jsou ještě dnes částečně čitelné.

● **Farní kostel sv. Michala, Czernica**

Jde o jeden z nejzajímavějších sakrálních objektů vojvodství Jelení Hora. Vnitřek kostela je dobře udržován a zaslouží si pozornost. Pozoruhodný je hlavní oltář v pozdně renesančním slohu spolu s emporami a vyobrazením dvanácti scén ze Starého zákona.

● **Barokní proboštský kostel, Cieplice Śląskie-Zdrój**

Barokní proboštský kostel postavil městský stavitel Kaspar Jentsch z Jelení Hory pro opaty v Grüssau. Původní středověký klášterní komplex vyhořel v roce 1711 a zůstala pouze volně stojící věž se zvonem. Nejvýznamnější umělecké dílo z vnitřní výzdoby kostela je hlavní oltář Nanebevzetí Panny Marie. Na zdi hřbitova je třináct zajímavých renesančních náhrobních kamenů z let 1579 až 1624.

● **Kostel svatého Martina, Sobieszów**

Stojí na malém vršku. Původně byl postaven v gotickém slohu, v letech 1778 až 1782 byl přestavěn v barokním slohu. V interiéru je pozoruhodný rokokový oltář i boční oltáře. Kostel má pozdně gotickou věž se zvonem ze 16. století.

● **Evangelický kostel, Cieplice Śląskie-Zdrój**

Skromná sálová stavba, postavená podle návrhu stavitele Demuse z Jelení Hory. Kostel s oltářem, kazelnou a emporami.

Léčivý spánek

● Poutní kostel Navštívení Panny Marie, Hejnice

Psal se rok 1211, když jednou jeden řemeslník usnul pod lípou. Ve spánku se mu zjevil anděl. Řemeslník měl nemocnou ženu a dítě. Anděl mu poradil, aby na lípu, pod kterou spí, připevnil obraz Panny Marie a jeho milovaní se uzdraví. Stal se zázrak. A ještě v tom roce postavili na tomto místě dřevěnou kapli. Dnešní bazilika byla vystavena v letech 1722 až 1729; původní gotický kostel byl do stavby zakomponován. Prof. Groll z Vídně vytvořil v letech 1902 až 1906 překrásné fresky. V místě původní gotické stavby je křídlový oltář Panny Marie, který věnovala hraběnka Isabella z Valdštejna. Právě zde stávala kdysi posvátná lípa, u níž začíná historie tohoto poutního místa a jejíž kořeny jsou zazděny v oltáři.

Bazilika je otevřena denně od 9.30 do 17 hod, v neděli od 8 do 17 hod. Prohlídku s výkladem lze objednat.

● Kostel svatého Bartoloměje, Hrádek nad Nisou

Původně pouze kaple z roku 1466, rozšířena v letech 1670 až 1673 a vyzdobena v raně barokním stylu; stropní fresky s obrazy z Nového a Starého zákona jsou z roku 1766. Křížová cesta a barokní náhrobek ze 17. a 19. století mají velkou uměleckou cenu.

Prohlídky po ohlášení na farním úřadě, svaté mše v neděli v 8 hod, v úterý a čtvrtek v 17,30 hod. tel.: +420 (0) 48 / 510 85 06

● Kostel svatého Antonína, Liberec

Patří k nejstarším svědkům historie Liberce. Jeho první vysvěcení bylo v roce 1352, tehdy šlo ještě o malý dřevěný kostel, dnešní novogotickou podobu dostal v letech 1880 až 1882. Věž je vysoká 70 m a je to nejvyšší věž v Liberci. Vnitřní výzdoba kostela je převážně novogotická. Varhany byly vestavěny v roce 1930, ve válce zničené zvony byly v roce 1959 nahrazeny novými.

Prohlídky po domluvě tel.: +420 (0) 48 / 510 85 06

● Kostel svatého Kříže, Liberec

Kostel je architektonicky nejhodnotnější barokní stavbou Liberce; byl postaven v letech 1753 až 1756. Vnitřní výzdoba pochází také z tohoto období a tvoří spolu s architekturou zřídka viděný, stylově ryzí celek. Velikou hodnotu má soška Matky Boží z roku 1506 a obraz Panny Marie ze 16. století. Byla zde v roce 1759 zřízena první veřejná knihovna s 1163 svazky.

Prohlídky po domluvě tel.: +420 (0) 48 / 510 85 06

● Dřevěný kostel svatého Kryštofa, Kryštofovo Údolí

Pochází z let 1683 až 1686, nástěnné malby a dřevěná barokní zvonice. Místo se nachází v malebném údolí nedaleko Liberce.

tel.: +420 (0) 48 / 510 85 06

● **Kostel svatého Františka z Assisi, Turnov**

Byl postaven v 17. století Maxmiliánem z Valdštejna, dvakrát zničen požárem. Přestavby v letech 1803 až 1822.

Děkanát, Děkanská 87;
tel.: +420 (0) 436 / 211 79

● **Děkanský kostel svatého Mikuláše, Turnov**

Původně v gotickém slohu, po požáru přestavěn. Uvnitř kostela se nachází pozoruhodné náhrobní kameny Vartenberků, 25 m vysoká čtyřhranná věž se silným zdívkem působí impozantně, tvořila část městského opevnění. Barokní farní úřad z roku 1708 je poblíž.

Děkanát, Děkanská 87;
tel.: +420 (0) 436 / 211 79

● **Kostel Panny Marie, Turnov**

Spoluzakladatelkou původně gotického kostela z 13. století byla svatá Zdislava. Kostel byl začátkem 19. století stržen a na jeho místě byl postaven jeden z prvních novogotických kostelů. Obrovská trojlodní bazilika je zasvěcena Panně Marii. Charakteristickou dominantou města se stala nedokončená kostelní věž.

tel.: +420 (0) 436 / 211 79

● **Dřevěná zvonice, Rovensko pod Troskami**

Hranolovitá stavba z roku 1630 se třemi zvony; srdce zvonů jsou otočena nahoru a zvony se do pohybu uvádějí tak, že se po nich stoupá.

Prohlídky s výkladem po celý rok od 8 do 12 hod a od 13 do 17 hod (po předchozím ohlášení)
tel.: +420 (0) 436 / 912 26

● **Malebný barokní kostel Navštívení Panny Marie, Bozkov**

Postaven v roce 1693, jedna z nejhodnotnějších barokních staveb; okolo kostela jsou plastiky z 18. století.

Kostel je otevřen pouze po dobu svatých mší. Litoměřická diecéze, římsko-katolický farní úřad v Bozkově, P. Jucha,
tel.: +420 (0) 431 / 68 21 56

● **Kostel svatého Jana Křtitele, Nudvojovice**

Nejstarší stavba v okolí Turnova, postavena na přelomu 12. a 13. století.

tel.: +420 (0) 436 / 211 79

Matka chudých

● Kostel svatého Vavřince, Jablonné v Podještědí

Významný barokní kostel s kopulí vysokou 45 m. Kostel v gotickém slohu a dominikánský klášter nechala ve městě Jablonném postavit Zdislava z Lemberka. V blízkosti kláštera je nemocnice, do které chodili řeholníci často pomáhat. Byli oblíbeni a klášter byl nazván "matkou chudých". Zdislava sama v průběhu výstavby přiložila ruku k dílu. V Dalimilově kronice můžeme číst: "Pět mrtvých probudila Boží síla k životu, mnohým slepým se opětovně vrátil zrak. Léčila chromé a malomocné a vykonala velké zázraky." Když v roce 1252 ve věku 32 let zemřela, byly její pozůstatky umístěny v kostele sv. Vavřince. Dnešní překrásný barokní kostel nechal na místě starého kostela sv. Vavřince v 17. století postavit podle návrhu známého vídeňského architekta Hildebranda hrabě Berka k blahořečení Zdislavy. Pozoruhodné jsou i podzemní katakomby a špitální kaple sv. Wolfganga z poloviny 16. století.

Stále přístupný.

● Augustinský klášter, Česká Lípa

Byl založen v roce 1627 Albrechtem z Valdštejna. Část klášterního komplexu tvoří klášterní kostel v raně barokním slohu. Areál, kde je dnes také okresní vlastivědné muzeum, je přístupný veřejnosti.

● Poutní kostel Navštívení Panny Marie, Horní Police

Je známý nálezem dřevěné Madony, která byla vylovena po rozvodnění Ploučnice v roce 1523. Kromě "zázračné sochy" jsou v kostele ještě pozůstatky svatých.

Stále přístupný.

● Kostel svaté Kateřiny, Sloup v Čechách

Barokní stavba z roku 1708/1709 s kazatelnou z dílny významného českého sochaře Matyáše Brauna.

Přístupný pouze v průběhu svatých mší.

● Kostel Nanebevzetí Panny Marie, Nový Bor

Pozdně barokní stavba z let 1786 až 1788.

V sezóně volně přístupný

Josef Pavlas

tel.: +420 (0) 424 / 348 08

● **Kaple svatě Alžběty, Harrachov**

Nachází se v ní skleněné zvony, které jsou v noci osvětlené. Harrachovské sklárny, které zvony vyrobily, jsou dnes známé po celém světě svou výrobou exkluzivních skleniček a lustrů.

Prohlídky neomezeně
tel.: +420 (0) 432 / 52 91 86

● **Kostel sv. Václava, Harrachov**

Pochází z roku 1822. Empírový jednolodní kostel s pětistanným polokruhovým presbytářem. Vnitřní výzdoba kostela v empírovém stylu, hlavní oltář je vyroben zčásti ze skla.

Přístupný v průběhu svatých mší
Litoměřická diecéze, římsko-katolický farní úřad v Harrachově,
P. Mazura,
tel.: +420 (0) 432 / 94 93 42

● **Kostel svatého Václava, Rychnov u Jablonce nad Nisou**

Prohlídky po domluvě
tel.: +420 (0) 428 / 264 23

● **Kostel Nejsvětějšího Božího srdce, Jablonec nad Nisou**

Římsko-katolický kostel, byl postaven v roce 1932.

Horní nám., otevřen v sobotu a v neděli
tel.: +420 (0) 428 / 264 23

● **Kostel svatého Jana Nepomuckého, Kořenov**

Byl postaven v Polubném v letech 1788 až 1793; nedaleko je pak kostel sv. Víta v Příchovicích (postavený v letech 1859 až 1862), v obou případech jde o římsko-katolické kostely.

Prohlídky po domluvě
tel.: +420 (0) 428 / 39 92 18

● **Kostel svatého Prokopa, Jablonec nad Jizerou**

Pochází z roku 1777, jednolodní pozdně barokní stavba se čtyřúhelníkovým presbytářem, sakristií a hranolovitou věží. Bohatě vyzdobenému interiéru dominuje hlavní oltář se sochou farního patrona sv. Prokopa.

Otevřeno v průběhu svatých mší.
Litoměřická diecéze, římsko-katolický farní úřad v Jablonci nad Jizerou, P. Mazura,
tel.: +420 (0) 432 / 94 93 42

● Kostel svaté Marie Magdalény, Krásná Lípa

Barokní kostel, postaven v letech 1754 až 1758, vnitřní výzdoba z 18. a 19. století.

p. Karel Strupl, Kostelní vrch
tel.: +420 (0) 413 / 38 32 60

● Kostel Nejsvětější Trojice, Jiřetín pod Jedlovou

Renesanční kostel z let 1590 až 1611, v 19. století přestavěn, na Křížovém vrchu se nad obcí nachází areál poutní kaple ukřižování s výklenky ve stylu rokoka z druhé poloviny 18. století. Vede k ní pět širokých schodišť s jedenácti zastávkami křížové cesty.

tel.: +420 (0) 413 / 37 27 61

● Kostel svatého Petra a Pavla, Varnsdorf

Barokní kostel z roku 1774. Zde byla poprvé zahrána Beethovenova Missa solemnis. Dosvědčuje to i památná tabule na kostele. Ve vánoční době v kostele betlém.

tel.: +420 (0) 413 / 37 27 61

● Barokní kostel svatého Vavřince, Rumburk

Nejsevernější loretánská kaple s ambitem z klášterního dvora. Postavena začátkem 18. století. Kopie italského originálu.

tel.: +420 (0) 413 / 33 24 13

Německo

Tourist-Information Bautzen-Budysin
Hauptmarkt 1
D-02625 Bautzen
Tel. +49(0)3591/42016 o. 194 33
Fax. +49(0)3591/53 43 09

EURO-TOUR-Zentrum
Obermarkt 29
D-02826 Görlitz
Tel. +49(0)3581/47 57 0
Fax +49(0)3581/47 57 27

Kultur- und Fremdenverkehrsamt
Comeniusstraße 6
D-02747 Herrnhut
Tel. +49(0)35873/ 22 88
Fax +49(0)35873/ 24 15

Tourist- und Stadtinformation
Schloßgasse 1
D-02977 Hoyerswerda
Tel. +49(0)3571/ 45 69 20
Fax +49(0)3571/ 45 69 25

Tourist- Information
Auf der Heide 11
D-02796 Kurort Jonsdorf
Tel. +49 (0)35844 / 7 06 16
Fax. +49 (0)35844/ 7 00 64

Kamenz-Information
Kirchstraße 1
D-01917 Kamenz
Tel. +49(0)3578/30 43 00
Fax. +46(0)3578/30 43 00

Löbau – Information
Altmarkt 1
D-02708 Löbau
Tel. +49(0)3585/45 04 50
Fax +49(0)3585/86 20 40

Tourist-Information Region Niesky
Zinzendorfplatz 8
D-02906 Niesky
Tel. +49(0)3588/25 58-0
Fax +49(0)3588/ 25 58 15

Tourist- Information
Hauptstraße 65
D-02707 Obercunnersdorf
Tel. +49(0)35875/ 9 54
Fax +49(0)35875/9 29

Tourist – Information
August-Bebel-Straße 32
D-02736 Oppach
Tel. +49 (0)35872/ 3 83-0
Fax +49 (0)35872/ 3 83 -80

Pulsnitz-Information
J.-Kühn-Platz 2
D-01896 Pulsnitz
Tel. +49(0)35955/4 42 46
Fax. +49(0)35955/4 42 46

Tourist-Information Schirgiswalde
Sohlander Straße 3A
D-02681 Schirgiswalde
Tel. +49(0)3592/34 897
Fax +49(0)3592/34 897

Tourist Information
Dorfstraße 93
D-02799 Waltersdorf
Tel. +49(0)35841/ 21 46
Fax +49(0)35841/3 54 77

Tourist-Information Muskauer Heide
Schillerstraße 4
D-02943 Weißwasser
Tel. +49(0)3576/ 20 71 26
Fax +49(0)3576 / 20 71 26

Tourist – Information
Rathaus, Markt 1
D-02754 Zittau
Tel. +49 (0)3583/ 75 21 37
Fax +49 (0)3583/ 75 21 61

Česká republika

Informační centrum – Muzeum
Nám. 1. Máje
CZ 463 31 Chrástava
Tel. +420 (0)48/ 5 14 31 61
Fax +420 (0)48/5 14 33 44

Informační centrum
Nám.Republiky 191
CZ 472 01 Doksy
Tel. +420 (0)425/ 7 20 67
Fax +420 (0)425/ 7 20 51

Městské informační centrum
CZ 512 46 Harrachov
Tel. +420 (0) 432/ 52 96 00
Fax +420 (0) 432/ 52 94 25

Informační centrum
Mírové nám. 19
CZ 467 51 Jabonec nad Nisou
Tel. +420 (0)428/ 41 03 35
Fax +420 (0)428/ 2 26 28
E-mail: icjablonec@lbc.pvtnet.cz

Informační centrum
Náměstí Jiřího 300
CZ 407 56 Jiřetín pod Jedlovou
Tel. +420 (0)413/ 37 93 36
Fax +420 (0)413/ 37 93 36

Informační centrum
nám.Dr.E.Beneše 2/32
CZ 460 01 Liberec
Tel. +420 (0)48/ 5 10 17 09
Fax +420 (0)48/ 5 24 35 89
E-mail:mic.lbc@ lbc.pvtnet.cz

Informační centrum-Městský úřad
nám.Míru 1
CZ 473 21 Nový Bor
Tel. +420 (0)424/ 3 28 15
Fax +420 (0)424/ 3 21 60

Informační centrum Loreta
9. května 149/27
CZ 408 01 Rumburk
Tel. +420 (0)413/ 33 45 36

Městský úřad-informační středisko
Husova 82
CZ 513 01 Semily
Tel. +420 (0)431/ 62 13 41
Fax +420 (0)431/ 25 34

Informační centrum
Krkonosská 629
CZ 468 41 Tanvald
Tel. +420 (0)428/ 39 41 93
Fax +420 (0)428/ 39 47 30

Informační centrum
nám. Českého ráje 26
CZ 511 01 Turnov
Tel. +420 (0)436/2 35 86
Tel./Fax +420 (0)436/ 2 55 00

Polsko

Sudecka Agencja Promocji Turystyki
ul. 1. Maja 42
PL 58-500 Jelenia Góra
Tel./Fax +48 (0)75/ 7 52 40 54

Centrum Informacji Turystycznej
ul. Konstytucji 3 Maja 25a
PL 58-540 Karpacz
Tel. +48 (0)75/ 7 61 94 53

Centrum Informacji Turystycznej
ul. 1-go Maja 60a
PL 58-530 Kowary
Tel. +48 (0)75/ 7 18 24 89

Urząd Miasta Lubania
ul. 7. Dywizji 14
PL 59-800 Lubiąż
Tel. +48 (0)75/ 7 22 25 41

Informacja Turystyczna
ul.Zymierskiego 53
PL 58-573 Piechowice
Tel./Fax.+48 (0)75/ 75 33 09
Fax +48 (0)75/ 7 17 22 51

Informacja Turystyczna
ul. Żołnierska 2
PL 58-862 Podgórzyn
Tel./Fax +48 (0)75/75 3346

Informacja Turystyczna
ul. Piłsudskiego 15
PL 58-850 Świeradów Zdrój
Tel. +48 (0)75/ 71 63 50

Biuro Usług Turystycznych
ul. Jedności Narodowej 7
PL 58-580 Szklarska Poręba
Tel. +48 (0)75/ 717 3187

Miejskie Biuro Informacji Turystycznej
ul. Jedności Narodowej 3
PL 58-580 Szklarska Poręba
Tel. +48 (0)75/ 7 17 24-49/-94

**Další doporučení
HORNÍ LUŽICE - DOLNÍ SLEZSKO
(OBERLAUSITZ-NIEDERSCHLESSEN)**

- Hoyerswerda, Kostel sv. Jana (Johanniskirche)
- Kittlitz, Evangelický kostel (Evang. Kirche)
- Löbau, Kostel sv. Jana (Johanniskirche)
- Nebelschütz, Vesnický kostel (Dorfkirche)
- Neukirch, Evangelicko-luteránský kostel (Evang.-Luth. Kirche)
- Neusalza-Spremberg, Kostel Nejsvětější Trojice (Kirche zur Heiligen Dreifaltigkeit)
- Niesky, Kostel bratrského společenství (Kirche der Brüdergemeinde)
- Pechern, Hrázděný kostel (Fachwerkkirche)
- Petershain, Evangelický kostel (Evang. Kirche)
- Sohland/Spree, Evangelický kostel (Evang. Kirche)
- Taubenheim, Evangelický kostel (Evang. Kirche)
- Uhyst a. T., Kostel sv. Petra a Pavla (Kirche Peter und Paul)
- Uhyst (Spree), Vesnický barokní kostel (Dorfbarock-Kirche)
- Waltersdorf, Vesnický kostel (Dorfkirche)
- Wittichenau, Katolický farní kostel Nanebevzetí Panny Marie (Kath. Pfarrkirche St. Mariä Himmelfahrt)

**Další doporučení
OBLAST (VOJVODSTVÍ) JELENÍ HORA**

- Jagniątków, Nový kostel
- Janovice Wielke, Kostel
- Jawor, Evangelický kostel
- Kowary, Evangelický kostel
- Jezów Sudecki, Kostel
- Lubawka, Kostel
- Mystakowice, Bývalý evangelický kostel
- Piechowice, Barokní kostel
- Podgórzyn, Katolický kostel
- Rybnica, Gotický kostel
- Wojcieszce, Barokní kostel

**Další doporučení
SEVEROVÝCHODNÍ ČECHY**

- Český Dub, Kostel Nejsvětějšího ducha
- Chrastava, Kostel sv. Vavřince
- Chřibská, Kostel sv. Jiří
- Cvikov, Kostel sv. Alžběty
- Doksy, Kostel sv. Bartoloměje
- Frýdlant, Kostel Nalezení sv. Kříže
- Jiříkov, Kostel sv. Jiří
- Letařovice, Kostel sv. Jakuba
- Mařenice, Kostel sv. Marie Magdalény
- Mikulášovice, Kostel sv. Mikuláše
- Šluknov, Kostel sv. Václava
- Železný Brod, Kostel sv. Jakuba